

وعبارات نفسیه نك حقيله قیامی تأمین ایلدکن صوکره اوصور و عباراتی عبارات لسانیه منزله ترجمه باشلاورکه بوایکنجی عبارت لک معنی، ترتیب، وضع اعتبارله عبارات نفسیه و قابله به تمامیه مطابقتی شرطدر .

ان الکلام لى الفؤاد وانما — جعل لا ان على الفؤاد دلیلا

ایشته علم ایلله، تحصیل ایلله اوغراشان بزرک قادیمز بودر . لکن حیانتک قسم اعظمی او قویوب یازمق بیلمه یز می اولهرق کچیرن پیغمبریمزه کنججه عبارات قرآنیه نك اونک قابله، حصولی و نفسیه قیامی حادثات مماثلله نك بزرده وقوعی طرزنده دکلدز . زیرا هرکسک معلومی اولدینی اوزره حیانتی ایلک فرق سنه سی طرفنده اورسول محترمک علم ایلله، حکمت ایلله مناسبی کورلمدیکی کی هیچ برتبعده، یاخود تحصیلده بولوندینی واقع اولماشدی . بناء علیه عبارات قرآنیه عیناً بوکون تلاوت ایتکده اولدینمز نظم واسلوبیله علیه الصلاة والسلام افندیمزک قابله القا اولونوردی . او بی محترمک بوخصوصده هیچ بر سبی و کسبی، اختیاری یوقدی . بوتون او آیات بوکون مشهودیمز اولان اسلوبیله و معنایله کنایه ایندیریان بروحی، القا ایدیان برالهام ایدی که علیه الصلاة والسلام افندیمز اونی کندی لسانیله ترجمه ایدر و بصورتله عبارات نفسیه عبارات لفظیه انقلاب ایلردی .

ایشته یوقاریده ذکر ایتدیکمز آیات کریمه نك ناطق اولدینی معانی که بر قسمی قرآنک من طرف الله منزل، بر قسمی ده قول رسول امین اولدینی، بر قسمی ایسه جانب رحماندن کلش بر ذکر محدث بولندینی بیلدیریوردی؛ بواعتبار ایلله کاملاً صحیح اولمش اولور .

شیخ عبدالعزیز چاولیش

مهم بر حرکت دینیہ

انکلیز غزته لرندن و بالخاصه (تایمز) ک مقالات دینیہ سنندن آکلا یورزکه انکلیزده حیات عمومیہ اوزرنده دینک نفوذینی تقویه ایچون جدی بر صورتده جالیشیلور . بو فعالیت دینیہ نك تحقق ایتدیرمک ایسته دیکی قایه لر بوتون خریستیانلق عالمی علاقه دار ایدرک برماهیقی حائر اولدینندن احوال که خریستیانلق دینک حاکم اولدینی هریرده بو کی فعالیتلر اکیک دکلدز .

حرب عمومی نك شدایدینه کوکس کره رک صایدیمز فلاکتلر و دوچار اولان مائیلر مادی احتیاضلرک مزعج و مهلک کابوسنندن قورتولمق ایچون برالتهجا کاه آرامقه باشلا دیلر . مادی احتیاضلرک بشریتی افلاس و انحار کر یوه لرینه آندینی کورده لر و ارقوتلریله انسانلری بوفلاکتلردن صیانت ایته سی . اول اولان مؤسسات دینیہ به هجوم ایتدیلر، طبیعیدر که

بونکله برابر «قرآن کلام رسولدر» دینمکله هیچ بر زمان ظن ایلدولمایدیر که او کتاب عینی میدان کتیرن، اونک اداسی، مؤداسی، الفاظی، اسلوبی ابداع ایدن؛ آیات بدیهه سی احکام ایلین، قمرلرینک مختصری، احکام جالبه سنک واضی اولان اورسول محترمدر . اوت، بویله برذهابه اصلاً قایما مایلدز . علیه الصلاة والسلام افندیمز امی ایدی، نه اوقور، نه ده یازار ایدی . (وما کنت تنلو من قبله من کتاب ولا نخطه بيمينک)

او بی مکرم رسالتدن اول کندی قوم و قبیله سی آرمسنده قرق سنه اقامت ایتشدی . صبرلرک اوصرد بک دوشکون و بک مترقی اولدقاری شعر، خطابات کی شیلردن هیچ بریله اونک قطعاً مناسبی و اشتہاری یوقدی . کنایه سی اویله امی برامت ایچنده طوغدی و بویودی که او امت جهالتدن، پتیرستلکدن، حیات بهیمیه دن باشقه برشی بیلمیوردی . ایشته بویله بر محیط ایچنده اوقدر مدت یاشامشکن طوغرولق، مکرم اخلاق، وفاء عهده امت کی سجایای فاضله ایلله تفرد ایتشدی . هیچ بروقت علم ایلله، تابع ایلله، یاخود اقوام ماضیه نك تاریخته، احکام و ماملات و قوف کی، احوال آخرت حقنده علم کی شیلرله مناسبدار اولدینی کورولم، شدی . لکن حیات سنیه لر ی قرقچی سنه ی بولور بولماز الله طرفندن اورسول معظمک لسانی معجز بر فصاحت ایلله آچیلدی؛ قاب هایونی علم و حکمتله طولدی . (وعلمک ما لم تکن تعلم) صوکره جناب حق اونی قومه، ده صوکره بوتون کائناته میسر و منذر اولهرق یعت بویوردی . (هو الذی یثبت فی الامین رسولاً منهم تلوه علیهم آیاته و یزکیم و یعلمهم الکتاب و الحکمة و ان کانوا من قبل لى ضلال مبین)

علیه الصلوات والسلام افندیمز نبوتلردن اول تحصیل ایلله، تتبع ایلله مشغول اولمادی، کذلک اصلاً خطیبیلرله، شاعرلرله فصاحت، بلاغت مسابقه سنه کیریشمدی . لکن کنایه سنه نبوت کلدیکی کوندن اعتباراً جناب حق اونک قابله آیات قرآنیہ ی بوکون تلاوت و ترتیل ایتکده اولدینمز اسلوب و ورت صریحه سیله القابدر و او بی صادقک ترجمان قلبی اولان لسان پاک او آیتلری تبلیغ ایدردی . (وانزلنا الیک الذکر لتبین للناس ما نزل الیه و لعلهم یتفکرون)

بناءً علیه آیات قرآنیه نك رسولک نفسنده قائم و قلبنده منطبع اولمشی بزرک برکتاب تألیفه، یاخود بر شعر ترتینه قالدشیدیمز زمانکی حالزه اصلاً بکزه مز . زیرا بزرلر بر اثر میدان کتیره جکمز زمان عبارت لری ترتیب ایدرز، تنسیق ایدرز . موضوعک مناسبدار اولدینی معلومات و حقائقدن اوزون اوزادی به استفاده لرده بولونورز . اطلاعات داخلنده کی عامی، فنی، اجتماعی مباحثی ذهنمزدن کچیره رک تألیفمزدده برخطا، بر نقصان اولماسی ایچون جالیشیرز؛ الحاصل اوزون اوزادی به دوشونه رک طاشینه رق، محو و اثبات ایدرک قایلیمزده کی صور ذهنیه

غرب طائفه دوجار هجوم اولان مؤسسات دينيه ، كليسا لر در ، كليسا لر
منابع معنويه لرني صميميت و جسات له استعمال ائمه مكله اتهم اولونيورلر .
بونلرك نصب و عتف پرستي اظهاريله قالمه برق منسوب
اولدقلري دينك تصوير ايتديكي شواهد معنويه انسانلرك
يوكسكده سي ايچون چاليشمالري و خريستيانلرك انسانلره وعد ايتديكي
حياتي بر بوزنده تأسيسه غيرت ايتلري اقتضا ايتديكي سويله نيور .
(تايمنس) ك محرر دينسي كليسالري بويله برق ايتدن آليقويان موانعي
و و احتياجك نلر استلزام ايتديكي ابضاح ايدرك اولو (كتاب مق س) ي
موضوع بحث ايدنيور و ديوركه :

د کتاب مقدس بوتون خریستیان کلبساربتك منبع ارشادیدر .
فقط بونی اعتراف ایتك لازمدرکه یوزسنه دن بری دوام ایدن تحریرات
کتاب مقدسك قیمت معنویه سی غیرمساوی مختلف ادبیاتدن متشکل
اولدیفنی اثبات ایتمشدر . کتاب مقدسك ماهیت و غایه سی حقیقه
بسله ن غنوی تلقی اوبله صارصامشدرکه تبعات عصریه نك نتایجی
توضیح ایدرك قبول اولمادقندن سوکره کتاب مقدسك قرآنی فائده منر
اولاجنی کی ، بوندن بوبله طبیعت حقیقه وارد اولان کهنه فکرلرک
محضاً تاویل ایله هرکه انقین اولونماسی کیفیتك قبول عامیه . مظهر
اولماسنه امکان قالمامشدر . مع مافیه بز ، کتاب مقدسك حقیقی تمثیل
ایتدیکنه قانر . فقط کتاب مقدسك یکیدن کشفی ایچون برارشاد
معنوی به محتاجر . ۱۰

نایم محرر دینیست که بیک صریح سوز لرزدن آکلاشیلپور که بر مصراتی
 تحریکات کتاب مقدسک مختلف ادبیاتدن تشکیل ایتدیکنی، دها آجیق بر عباره
 ایلله حضرت عیسیایه نازل اولان «وحی الہی» نیک عیناً محافظه اولونمادیغنی
 اثبات ایدیور. «قرآن کریم» بو حقیقتی مکرراً اعلان ایتمدر.
 تورات و انجیلده تحریفات و قورع بولدیغنی مسلمانلق و مسلمانلرجه
 مصدقدر. یوز سنه دئیری دوام ایدن تحرییات عامیه نیک بو حقیقتی
 اثبات ایتدی، شهبه سز، مسلمانلری مفتخر ایدمک بر حادشه در.
 دیمک که کلیسارک حیات عمومیده حائز نفوذ اولماستنه و خریستیانلری
 بحق ارشاد ایتنه نه مانع اولان بر جهت، «کتاب مقدس» حائمه
 بسله نن عصر دیدم اعتقادک انهدا ایدر. کلیسارک الک قوتلی استنادکاهی
 (کتاب مقدس) اولدیغندن تنبہات عصریه نیک نتایجنه کوره بو کتابده
 وقوع بولاجق و قبول ایدیله نیک تمیدیلاندن صوکره در که بو کتاب
 مؤثر بر واسطه ارشاد اوله ییله نیک !

« کتاب مقدس » حقیقہ ابرار اولوان ایکنجی اعتراض ده یک
مهمدر : چونکہ بوندن بویله طبیعت حقیقہ (کتاب مقدس) ده
وارد اولان کهنه فکرلرک ، علوم وفنونک قطعی ضربہلریله بیقیلان

۱ [تايمس غزوة سنك ۷ مايس ۱۹۲۱ تاريخى نسخہ]

تلقيلرك نه قدر تاويل ايديليرسه ايديلين ، قبول عامه يه مظهر اولاد
مايه جنفي سويليور . بك طوضرو . بو كون برر افسانه ماهيتده
اولان او اسكي تلقياتي قبول ايتك قابلي ؟ اصلا . او حالده (كتاب
مقدس) تمديه دوچار اولاسي كبي تصحيح ده ايديه جكدر . بو
قدر تمديل وتصحيحه اوغرايه - حق ر كتابه نه قدر اعتماد اولوناييلير ؟
بزطن ايدرز كه (كتاب مقدس) ك مختلف ادبياتدن متشكل
اولديغي اثبات ايدن بر عصرلق تحريات بو كتابك كاملا اساني بولمقده
ناقابل اقتحام مشكلاته تصادف ايده جكدر . نهايت الله ايديه جك
نمرة مساعي به خريستيانلرك ايمان ايدوب ايتمه جكي ده بشقه بر مسئله در .
بو خصوصده بزي اك زياده علاقه دار ايدن جهت ضرب
متبعلرينك نهايت بو قدر عصر صوكره (قرآن كريم) ك ابراد
ايتديكي بر حقيقته واصل اولاليردر .

خریستیانیان قائمه باشلایان و علمی بر اساسه استناد ایدن بو هم
حرکت و فعالیت دینه نك دها بر جوق حقائق اسلامی بی تنویر
ایدن چکنه قانعن ..

قرآن کریم اسکی کتب سماویہ نیک دوچار تحریف اولدیفنی بیان
ایتمکده در . سورة بقره نیک ۷۵ نجی ، ۲۴۶ نجی ، سورة لسانک ۴۴ نجی ،
سورة مائده نیک ۱۳ نجی آیات کریمه لیلہ دها بشقه آیتلر ، بوتحریفاته
سائق اولان دنی . مقصداری ، خلالتیری لمداد ایدر . بوندن بشقه
قرآن کریم ، کتاب مقدسه واردارلان بر چرق وقایی رد و جرح
ایتمکده در . بونرک بوراده بر قاج دانه سی . مثال اوله رق ایراد ایتمک
ایسترزکه غریب متفکرلرینک کتاب مقدس لری حقدده بوقدر تحقیقات
و تدقیقات اجراسنه سائق اولان جهت تمامیلہ توضیح ایتمسین . مثلاً
کتاب مقدسک قرالاره فائدقسمنده حضرت سلیمانک بنی اسرائیلہ منسوب
اولمایان جماعتلردن آلدینی زوجه لریک آلهسنه کنیدی نیک ده طایندیری
وبوندن طولایی غضب الہی به دوچار اولدینی سوبله نمکده در . قرآن کریم
بونی رد ایدیور . ۱] کتاب مقدس آلیه قلوبدیاسنده قرآن کریمک
بوردی آید اولونمقده ، حضرت سلیمانک اللهدن غریسنه عبادت
ایتمدیکی سوبله نمکده در . ۲]

سوکره طوفان حادثه سی : کتاب مقدس طوفانک بوتون
 کره ارضی استیلا ایدرک مہانک آلتدہ یاشایان ہر جانلی بی
 احما ایتدیکنی بیان ایتکدہ در . بناءً علیہ حضرت نوحک
 دنیانک ہر طرفی دولاشہرق ہر حیواندن پرر چیفت آلمش اواسی
 اقتضا ایدرکہ سفینہ نوحک بوقدر بیکارحہ چیفتلری ایتعیاب ایدہ بیامہ سی
 هیچ برعتک قبول ایدہ میہ جکی برشیدر . قرآن کریم بونلری دہ جرح
 ورد ایدیور . چونکہ حضرت نوح بالکثر کندہ قومہ ارسال
 اولونان برپیغمبردر . عذاب الہک بالکثر نوحک مذکورلرینہ منحصر

اولانلر بو وظیفه قدسیه لرینی اجمال ایتمکده دوام ایدرلرسه بونلر
تیجیه سی هر عطاک ک اصیبی اولان ماقبتدر . هر کس وظیفه سی ایفا
ایتیدر . آقسام ، صبر رضا

خطابه

ای اسلامیت ای نور ازلی ای سعد ابدی !
سن انسانیت ظلام جهل وحشت ایچنده قانلره بوغولدیغی بر
زمانده او وحشتک ، او جهلک الک مظلم بر کوشه نندن طلوع ایتدک .
یکرمی اوچ سنه ایچنده او قطعیه محض نور ، عین عدالت ، منبع
سعادت قیلمشدک . شمدی ینه او مطلعدن ضروب ایدوب چیقہ جق میسک ؟
حاشا ، حاشا ! سنک نور انیت سرمدیه ک بر مکان ایله مقید و محدود
دکدر .

ای نور ازلی ! سن زمان طلوعکدن یارم عصر کچمکدن دنیانک
شرقندن غربنه ، جنوبندن شمالنه ، چیمدن اسپانیابه ، هند دکنلرندن
قافقاسیه قدر شمه یاش اولمش ایدک . ینه او یله بر سرعت برقیه ایله
بو قطعہ لر ی ینه اسکی قارالغنده براقوب کلدیکک لامکانه طوغری
سوزیلوب کیده چکیمسک ؟ الامان ، الامان ! سنک او نور لاهوتیمک
آیشمش ، او نوری اعلا و اشاعه ایچون سینه سی آل قانلره بیامش
اولان بو قاره طور اقلر ، بو اسلام بوردلری سنک هجران و فراقک
طیانه ماز . چونکک وجودینک حیاتی سن سک . سنک فراقک اونک
قیامتیدر ، ثولومیدر . ثولومدن دها مدهش بر هلاکیدر . او آنجق
سنکله یاشار والی بوم القیام سنکله یاشایه جقدر .

ای قرآن حکیم ای قانون الهی ! سن مکان اقدسکدن - حاشا
مکان دکل - جانب قدسی لامکانیدن بو سفلی دنیایه بر نظام اکل ،
بر سعادت ابد وازل اولق ارزره تنزل ایتشدک . شمدی بو بدبخت
طالی خسرانده ، ضلالتده براقوب کیده چکمی سک . . ؟ حاشا !
کتمز سک و کیمیه چکسک . سن بتون دنیایی بر کتله عدالت و سعادت
حاله کتیره چک ماهیتده بر قانون ازلی ، بر دستور ابدی سک . سن او
فایه لاهوتی سک که بوالجاق دنیایه بر لطف سبحانی اوله رق ایندیر -
لمشسک . سنک انزالکدن مقصود اولان غایه عایا هنوز حصول
بولمادن البته اوچوب کیمیه چک سک . سنک منتجب و معتقدک اولان بر
مسلمانلرک کماهلرینه ، سنک او امر اعلا پرورانه که قارشو اولان عجز
و قصر لرینه باقوب کوسمیه چک سک . بزی شهره ترقیاتکه هدايت
ایده چک ینه سن سک ،

ایچمزدہ بولانان ، سنی سوهن صافی ، نزیه قابله ، شیوخ و صبیانه

۴۵۵ جنی طبعیدر . بناء علیه فوجار غرق اولانلر یا یکز - حضرت نوحک
قبیلہ سیدر .

صوکره مثلاً فی اسرائیلک بر بوزاغی پاهرق ارکا طایفای مسئله - نده
کتاب مقدس بوزاغنک حضرت هارون طرفدن یایلدینی ادما ایدر که
بر پیغمبرک بویله برنی یامای جدأ مردود برشیدر . بوکی حادثاتی
مفصلاً تشریح امکان یوقدر . فقط بونلردن آکلاشیایور که کتاب
مقدس فی اسرائیل تاریخک موثق و معتقد بر منبیه دکدر .

مسائل اعتقادیه دده اوله . . مثلاً کتاب مقدس بمث و حیات
بمدالوت کی دینک الک هم مسائلک مکرم یکور . صوکره جناب حقک
صفای صریح بر صورتده بیان اولونماور . وبالنتیجه حضرت عیسا ک
تالیبی عقیده سی میدانه جیقور . قرآن کریم بو نقطه لر ی ایضاح
ایله بوتون بو مسائلک قطعی صورتده حل ایتکدر . بوندن
طولانی درکه یکرمی عصر علما و متفکرلری انسانلری ماده
پرست اولمقدن قورنارمق و دین قبله سنه چورمک ایچون جالیشیورکن
اول بأول کتاب مقدسک صفوت اصلیه سی اخلال ایدن تحریفات
و خرافاتدن تصفیه سی لازم کلدیککی ادراک ایله بونک ایچون تحریات
علمیه ده بولونیورلر . بو تحریاتک شمدی یه قدر ثبات ایتدیکی حقائق
قرآن کریم طرفندن تقدیر اولونانلردر . بزم بو تحریات علمیه ی تعقیب
ایده رک اثبات ایتدیکی حقائق قرآنیه ی یکان یکان میدانه جیقارمق
بر فریضه ایکن نهن بونلرله مشغول اولامیور . صرف دینه خدمته
وقف مساعی ایدن مؤسستاز بیله بوکی ایشلرله مشغول
اولامیور ، بو علمی و دینی فعالیتلره اشتراک ایتیور . اصل بزم نظر
دقه آفاقه از اقتضا ایدن جهت غرب رجال دینی سی الارنده بولونان
ناقص ، محرف کتابی انعام و تصحیح ایتک ایچون عصرلردن بری
سورمن بر فعالیتلر جالیشه رق ملت لرینی قوم بر ارشاده مظهر ایتک
ایچون هیچ بر فداکارلقدن کری قالمیورکن بزم المزد ، هر نقیصه دن ،
هر شایه دن مبرا اولان « کتاب الله » بولوندینی حلاله حقمز ی ، شباهت ی
ارشاد ایتک نامه مهم بر فعالیت کورلامسیدر . یکرمی عصر ده غرب علما
و متفکرلری حیات عمومیه اوزرند دینی حاکم قیلمق ، ماده پرستانه احتراصلری
معبدره سوق ایتک ، تربیه و ارشاد خصوصنده بالخاصه دینک الهی و
علوی قدرندن استفاده ایتک ، الحاصل حربک یاره لرینی ، فجایعنی ،
معنوی زیانلرینی تداوی و تلافی خصوصنده هب دینه مراجعت ایتک
لزومی حس ایدیور و بونک ایچون مساعی عظیمه صرف ایدیور .
بزم ملک کتمزده ایسه نه یازیدر که ارشاده الک محتاج اولدینمز بر
زمانده هیچ بر حرکت دینی دن اثر کورولمهور . بالعکس اهل تسنن
ویا خورد دنی مقصدلر پشنده قوشان بر طاقم ضرضکار کیمسلر
ایکاری اغلیط و تسمیم ایدیورلر . شونی بک ای بیللم که زمان سکون
و عطالت زمانی دکدر . دینه خدمتله ، ملتی دیناً ارشاد ایله مکلف